

IVAN GERMOVŠEK

## NATPISI NA SPOMENICIMA U ĐAKOVU

U ovoj raspravi skupljeni su natpisi koji se nalaze na spomenicima, spomen-pločama, zgradama, crkvama, nadgrobnim pločama i dr. u Đakovu. Testovi su pisani na hrvatskome, latinskom (8 tekstova) i njemačkom (1) jeziku. Objavljivanjem ovih tekstova pridonosi se boljem poznavanju đakovačke kulturne i političke povijesti kao i razvoja NOB-e u našem gradu. Neki tekstovi se mogu teško čitati jer se slova slabo vide. To se odnosi na kameni križ Josipa Kozića, nadgrobne ploče Gabrijele Jankovića, Stjepana Opoevčanina, obitelji Weymann i Ivana Tombora. Osim toga, i neke nadgrobne ploče su uništene (npr. Kornelije Kovačević). Ali, treba i to istaći, poduzete su akcije da se pojedini uništeni i oštećeni spomenici poprave. Tako se npr. inicijativom Muzeja Đakovštine uređuje grob žrtava židovskog logora o čemu opširnije kod opisa toga teksta (br. 41).

Tekstovi su poredani na osnovi dva principa: 1) kronološki, tj. po vremenu nastanka, 2.) odvojeni su napisi vezani za radnički pokret i NOB od ostalih. Stoga se od kronološkog principa odustalo u tri slučaja (br. 29, 30, 31).

U idućem broju ovoga zbornika bit će štampani napisi na spomenicima u selima Đakovštine.

### 1.

S lijeve strane đakovačke župne crkve nalazi se kameni križ u koji je uklesan natpis. Prema pisanju knjige »Jeka od Osijeka« iz 1919. god., na str. 155, proizlazi da ga je podigao inspektor tadašnje đakovačke kasarne Josip Kozić 1814. go-

dine. On je dao sagraditi, osim križa koji je bio uz crkvu kada još nije postojala ograda, i veliko zvono za crkvu u Pečuhu. Taj je tekst uništen od zuba vremena tako da se teško može pročitati. Ipak, prema čitanju dr. prof. Miljenka Belića, tekst glasi:

KOZICH JOSEPHUS  
NOBILIS DE JERGRICH  
HOC PIETATIS MONUMENTUM  
POSUIT ANNO 1814  
NEPOS AUTEM  
JOANNES KOZICH  
RENOVAVIT ANNO 1858.

Prijevod:

KOZIĆ JOSIP  
PLEMENITI OD JERGRICA  
OVAJ SPOMENIK POBOŽNOSTI  
POSTAVI GOIDNE 1814.  
SINOVAC PAKO  
IVAN KOZIĆ  
OBNOVI GODINE 1858.

## 2.

Na groblju, uz sjeverozapadni kut ograde groblja časnih sestara, nalazi se spomenik od crvenog mramora s ovim teško čitljivim tekstom:

SUB HOC SIGNO S. CRUCIS JACET  
RSS. STEPHAN OPOEVCSANIN  
CAPTI (capituli) ECCLAE (Ecclesiae) DEACOVAR  
CAN  
ET PRAEP. MAJOR ABBAS INF. B  
M. V. DE VALLE SS. THEOL. ET  
PHIL. DOCTOR. PLUR. COTTUM  
TAB IUD ASSESSOR DE UTRAQUE  
RE PUBLICA MERITUS OBIIT 12  
1817 ANNO.  
OCTOBRIS.

Tekst, u prijevodu prof. M. Belića, kojemu se najljepše zahvaljujem, glasi:

POD OVIM ZNAKOM SVETOGA KRIŽA LEŽI  
PREČASNI STJEPAN OPOEVČANIN,  
KAPTOLA CRKVE ĐAKOVO KANONIK  
I VELIKI PREPOŠT, MITRONOSNI OPAT  
BLAŽENE  
MARIJE DJEVICE »DE VALLE«, SVETE  
TEOLOGIJE I  
FILOZOFIJE DOKTOR, U VIŠE ŽUPANIJSKIH  
SKUPŠTINA  
ČLAN, ZA OBA PODRUČJA (to jest crkvu i državu)  
ZASLUŽAN, PERMINUO 12.  
LISTOPADA 1817.

3

Na biskupijskoj zgradi u ulici Maršala Tita br. 28 postoji, na crvenoj mramornoj ploči, slijedeći tekst:

EPPUS EMERIC. CAROLUS  
A RAFFAY  
F. F. 1823

što u prijevodu znači: n

BISKUP MIRKO RAFFAY  
SAGRAĐENO 1823.

4.

Na zgradi biskupiskog dvora, Strossmayerov trg br. 6, postavljena je crvena mramorna ploča sa slijedećim tekstom:

PARTEM ORIENTALEM  
EPPUS OS. ANT. CHIOLNICH  
PARTEM MERIDIONALEM  
EPPUS EMER. CAR. RAFFAY  
F. F.

Tekst govori o gradnji dvora, te u prijevodu znači:

ISTOČNU STRANU  
BISKUP JOSIP ANTUN ČOLNIĆ  
JUŽNU STRANU  
BISKUP MIRKO KARLO RAFFAY  
SAGRADIO

## 5.

Na groblju iza zajedničkih grobova časnih sestara, tj. iza kaptolske grobnice, nalazi se grobni humak Gabrijela Jankovića. Na spomeniku iz crvenog mramora stoji tekst gotovo uništen i jedva vidljiv:

GABRIJEL JANKOVICH  
 NATUS IN GRABARIE 24. MART 1753.  
 CANONICUS ET LECTOR  
 MORTUS DAKOVARINI 10. JAN. 1836.  
 PIETATE IN DEUM  
 AC. PROYIMI AMORE ARDENS  
 CURSUM CUNSUM MAUVIT  
 NUNC PLENUS DIERUM  
 HOI IN TUMULO  
 SEPUTUS REQUIESCIT

Tekst u prijevodu glasi:

GABRIJEL JANKOVIĆ  
 ROĐEN U GRABARJU 24. OŽUJKA 1753.  
 KANONIK I LEKTOR  
 UMRO U ĐAKOVU 10. SIJEČNJA 1836.  
 ŽARKOM LJUBAVI U BOGA  
 I LJUBAVI PREMA BLIŽNJEMU GORUČI  
 ŽIVOT UVIJEK ISPUNIVŠI  
 SADA PUN DANA  
 U OVOM GROBU  
 SAHRANJEN POČIVA.

## 6.

U ulici Matije Gupca na križanju s ulicom N. Demonje, preko puta vatrogasnog spremišta, nalazio se veliki križ. Drugi križ je bio postavljen na križanju ulice kralja Tomislava i Demonjine ulice. Prvi je križ kasnije prenesen na novo groblje u selu Kuševcu a drugi je srušen u prometnoj nesreći i pohranjen. Križevi su bili iz klesanog umjetnog kamena i nosili su ovaj natpis:

1843. god.

7.

Na zgradi gdje je smješten Muzej Đakovštine, nekada kaptolska zgrada s tiskarom biskupije đakovačke, Preradovićeve ulica br. 17, stoji na crvenoj uokvirenoj mramornoj ploči slijedeći tekst:

SEMINARIUM CLERI BOSNENSIS  
AUSPICIIS PRAESULIS  
JOSEPHI GEORGII  
PISITUM  
ANNO MDCCCLVII

Što u prijevodu glasi:

· SJEMENIŠTE KLERA BOSANSKOGA  
POD POKROVITELJSTVOM BISKUPA  
JOSIPA JURJA  
SAGRAĐENO JE  
GODINE 1857.

8.

Na đakovačkom groblju nalazi se grobnica Strossmayerovih roditelja koja je opasana željeznom ogradom. Na grobu je podignut veliki spomenik s ovi tekstom:

Lijevo polje:

PREDOBROJ MAJCI SVOJOJ  
ANNI STORSSMAYER  
RODJENOJ 5 RUJNA 1971  
UMRLOJ  
21 OŽUJKA 1858  
U ZNAK SINOVSKE LJUBAVI  
I ZAHVALNOSTI  
JOSIP JURAJ BISKUP

Desno polje:

U ISTOM GROBU POČIVA  
JOSEPHA GEORGINA  
UNUKIĆ  
BARON ARADGRADSKA

PREMINUVŠA  
JEDNIM HIPOM  
S BAKOM SVOJOM  
U DRUGOJ GODINI  
DOBI SVOJE

Donje polje:

MILOM OTCU SVOJEMU  
IVANU STROSSMAYERU  
RODJENOM 15 SVIBNJA 1789  
UMRLOM 21 STUDENA 1860  
JOSIP JURAJ BISKUP

9.

Na našem groblju, na grobu pjesnika Luke Botića, stoji veliki četvrtasti obelisk od bijelog mramora s brončanim posrjem velikog pjesnika. Spomenik je postavljen 1908. godine sa slijedećim tekstom:

LUKA BOTIĆ  
PJESNIK: POBRATIMSTVA,  
BIEDNE MARE I PETRA BAČIĆA.  
\*28. I. 1830, U SPLITU, + 22. VIII. 1863. U  
DJAKOVU.

---

»SJAJ MI SUNCE DOMOVINI SLADKOJ,  
O PRESLADKOJ, MILOJ DOMOVINI!

---

DA MI DOM MOJ SLOBODU DOŽIVI!  
OD MENE ĆE ODPUH PRAŠKA BITI  
AL' U GROBU RAZTVORENI PRAŠAK  
ZA SLOBODU RAZIGRAT SE HOĆE...«

10.

U ulici JNA ispred tvornice pokućstva »Stjepan Geli« nalazio se kameni križ sa željeznim raspelom. Budući da je smetao prilikom utovara robe, pomaknut je za desetak metara u pravcu Osijeka. Na donjem dijelu toga križa usjećena je godina:

1865

Na gradskom groblju postoji grob članova obitelji Weymann u obliku piramide, ograđen sa 6 mramornih stupova i povezan željeznim lancima. Grob je pod zaštitom Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Osijeku. Na spomeniku stoji slijedeći tekst:

HIER RUHEN  
 IN GOTT VEREINT:  
 SEINE EXCELLENZ HERR  
 NIKOLAUS  
 RITTER VON  
 WEYMANN  
 K. K. FELD=MARSCHALL-  
 LIEUTENANT  
 GESTORBEN IN  
 DJAKOVAR  
 AM 5. JUNI 1868  
 WAR DER BESTE MANN VON ALLEN DIE IHN  
 KENTEN  
 GELIEBST UND VEREHRT DEN SEITTI GEHT  
 WAREN EINE ENGEL;  
 EWIGER PIETET UND DANKBARKEIT  
 WURDING.

---

IHRE EXCELLENT FRAU  
 EMILIE  
 EDLE VON  
 WEYMANN  
 K. K. FELD=MARSCHALL-  
 LIEUT WITWE GESTORBEN IN INNSBRUCK  
 AN DEN 17 FEBRUAR 1882  
 VIR VAR DIE DEISTE UNTER DEN FRAUEN DIE  
 ALLENDE STE MUTTER  
 HUGO  
 RITTER VON  
 WEYMANN  
 K. K. LIEUTNANT  
 GESTORBEN IN ŽEPČE IN BOSNIEN  
 AM 30 SEPTEMBAR 1878  
 FRIDE IHREN ASCHE!

Prijevod:

OVDJE POČIVAJU  
U BOGU SJEDINJENI:  
EKSECELENCIJA GOSPODIN  
VITEZ WEYMANN  
CARSKI I KRALJEVSKI FELDMARŠAL  
LEUTANT  
UMRO U ĐAKOVU  
5. LIPNJA 1868.  
BIO JE NAJBOLJI ČOVJEK OD SVIH KOJI SU GA  
POZNAVALI,  
OBLJUBLJEN I POŠTOVAN OD SUVREMENIKA,  
BIJAŠE ANĐEO;  
VJEČNOGA PIJETETA I ZAHVALNOSTI  
DOSTOJAN.

---

EKSECELENCIJA SUPRUGA  
EMILIJA WEYMANN  
CARSKOG I KRALJEVSKOG FELDMARŠALA  
LEUTENANTA UDOVICA, UMRLA U INSBRUCKU  
17. VELJAČE 1882.  
BIJAŠE NAJPLEMENITIJA MEĐU ŽENAMA  
SVIMA MAJKA.  
HUGO  
VITEZ WEYMANN  
CARSKI I KRALJEVSKI LEUTENANT  
UMRO U ŽEPČI U BOSNI  
30. RUJNA 1878.  
MIR NJEGOVU PRAHU!

## 12.

Na našem groblju nalazi se grob Jeronima Andrića s bijelim mramornim spomenikom u obliku križa na kojem se nalazi ovaj tekst:

OVDJE POČIVA  
JERONIM ANDRIĆ  
OPAT SV. JELENE PODBORSKE,  
KANONIK POJAC STOLN. KAPTOLA



BOSANSKO-DJAKOVAČKOGA,  
SLOB. UMJET. MUDROSLOVJA  
I SV. BOGOSLOVJA DOKTOR.  
UMRO 20. LISTOPADA 1879  
U 72. GOD. SVOJE DOBE.  
POČIVAO U MIRU!

13.

Na zgradi u Preradovićevoj ulici br. 9 nalazi se crvena mramorna ploča sa slijedećim tekstom:

A. STROSSMAYR  
1875

Г  
B — 169  
o

Prema mojoj evidenciji proizilazi da je u toj kući stanovao od 1871. godine »šarač« Andro Strossmayer, rodом iz Osijeka.

14.

Na staklenim mozaičkim prozorima župne crkve u Đakovu zabilježeno je:

Na lijevom prozoru: OBRTNA ZADRUGA »RADNJA«  
1881

Na desnom prozoru: PRVA OBRTNA ZADRUGA 1881.

15.

U središnjem ulazu u katedralu, iznad glavnih vrata, stoji s unutrašnje strane srednje lađe slijedeći tekst:

SLAVI BOŽJOJ  
I JEDINSTVU CRKAVA  
SLOGI I LJUBAVI NARODA SVOGA  
POSVETIO J. J. STROSSMAYER  
GODINE 1866 POČEO GODINE 1882 DOČEO

Na istom zidu, samo izlazeći iz katedrale, iznad vrata stoji ova ploča:

**STROSSMAYEROVA KATEDRALA  
POŽAROM OŠTEĆENA 23 LIPNJA 1933  
GRAĐEVINSKI I UMJETNIČKI OBNOVLJENA ZA  
BISKUPA DR. ANTUNA AKŠAMOVIĆA  
OD 20. SRPNJA 1933. DO 31. KOLOVOZA 1935.**

Treći tekst postavljen je 1966. kada je katedrala proglašena bazilikom:

**KATEDRALA BAZILIKA  
ZA VRIJEME II SVJETSKOG RATA OŠTEĆENA,  
OD POTRESA 13. IV 1964. TEŠKO POGOĐENA,  
NASTOJANJEM BISKUPA MSGR STJEPANA  
BAUERLEINA  
PRIGODOM PROSLAVE 100-GODIŠNJICE  
POČETKA GRADNJE I  
PROGLAŠENJA BAZILIKOM  
TEMELJITO JE OBNOVLJENA 1963—1966.  
PRINOSIMA VJERNIKA I SVEĆENIKA,  
DAROVIMA DRŽAVNIH VLASTI I  
BOGATOM POMOĆI INTERNACIONALNOG  
CARITASA U RIMU  
ĐAKOVO 2. X 1966.**

16.

Na đakovačkom groblju nalazi se grob članova obitelji Tordinac: preporodnog pjesnika Jurja i njegova brata Mate, talentiranog pripovjedača Nikole i njegova brata Ivana. Grob je pod zaštitom Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Osijeku. Na spomeniku postoji ovaj tekst:

**JURAJ TORDINAC  
RODJ. 1813. UMRO 15. LIPNJA 1893.  
BISKUPOV GLAVNI NAMJESTNIK.  
VELEPREDSTAVNIK KAPTOLA.  
OPAT SV. TROJSTVA.  
PJESNIK ILIRSKI.  
MUŽ ODAN BOGU CRKVI, BISKUPIJI, NARODU.**

---

NIKOLA TORDINAC, NEĆAK JURJEV.  
+ 22. VELJAČE 1888. u 30 GOD.  
PROFESOR U DJAK. SJEMENISTU.  
PISAC HRV.  
VJERUJEMO U UZKRSNUĆE TIELO I ŽIVOT  
VJEČNI.

---

IVAN TORDINAC  
BRAT NIKOLIN  
+ 1891. U 31. GOD.

---

MATO TORDINAC  
BRAT JURJEV  
+ 1888. U 71. GOD.

17.

Na našem groblju, u glavnoj aleji, postoji grob kipara đakovačke katedrale Vatroslava Doneganija, njegove supruge i djece. Na grobu se nalazi spomenik s nadgrobnim pločama i reljef koji prikazuje »Uskrsnuće«. Na pločama stoji slijedeći tekst:

Lijeva ploča:

OVDJE SNIVA VJEČNI SANAK  
MARIJA DONEGANI  
RODJENA 2 VI 1860 G. UMRLA 12 VII 1925 G.  
FRANJO VLADIMIR PL. PLEMIĆ  
4. V. 1904. + 5. IV. 1905.

Desna ploča:

OVDJE SNIVA VJEČNI SANAK  
VATROSLAV DONEGANI  
UMJETNIK, VAJAR, GRADITELJ, RUKOVODITELJ  
STOLNE CRKVE ĐAKOVAČKE  
MJESTNI SUDAC, POVJERENIK RASPISIVAJU-  
ĆEG POREZA, BIV.  
ČLAN ZBORA SV. JEROLIMA U RIMU, GRADJANIN  
GRADA RIEKE,

POSJEDNIK I ZAČASNI OBCINAR TRGOVIŠTA  
DJAKOVO.

RODZEN 26. VII. 1836. UMRO 5. VII. 1899

ISUSE SPASI DUŠU NJEGOVU!

DJECA:

VATROSLAV

\* 12. 12. 1889 + 7. 2. 1890

ZORICA

\* 19. 11. 1891 + 12. 8. 1892

MATO

\* i + 25. 9. 1893

OLGA

\* 1. 10. 1895 + 15. 6. 1896.

LAHKA IM ZEMLJICA!

Donja ploča:

OVAJ SPOMENIK POSTAVILA TUGUJUĆA  
SUPRUGA.

18.

Na križanju Botičeve, Jurjevske i Palmotićeve ulice op-  
stoji veliki križ sa slijedećim tekstom:

BOGU NA SLAVU!

PODIGOŠE NA SPOMEN SPASA

OBITELJI:

TERESIJE TORDINAC

KATARINE RIPSON

MARIJE KAJGANOVIC

MATEJA AŠPERGER

FRANJE BÖMLERA

PAVE BENAŠIĆA

JOSIPA HAGERA

MIŠE KURTICA

JOSIPA KOVAČEVIĆA

MATE LUKIĆA

ALEKSANDER LEOVIĆA

IVE MUTAVDJICA

MATE ŠARČEVIĆA

EDUARDA SLANINKE

NIKOLE ŠARČEVIĆA

ANDRIJE SMAJZLA

1904

## 19.

Do 1974. godine postojao je grob Kornelije Kovačević sa spomenikom u obliku klesanog križa iz betona na kojemu je bila ugrađena crna mramorna ploča. Te je godine grob uništen, ali se napis ipak sačuvao:

KORNELIJA  
KOVACEVIĆ  
+ 1904  
SVOJOJ MNOGOGODIŠNJOJ  
I ZASLUŽNOJ PREDSEDNICI  
KOT. DOBR.  
GOSPOJINSKO DRUŠTVO.

## 20.

Na samom početku groblja, s desne strane, nalazi se grob kanonika, etnografa i kulturnog radnika Milke Cepelića i njegove majke Marije. Nadgrobni spomenik je izgrađen od bijelog mramora a još nedavno stajala su uz njega dva lampiona. Na spomeniku je ugraviran Cepelićev grb i ovaj tekst:

OVDJE POČIVA  
I DAN USKRISNUĆA IZČEKIVA  
MARIJA CEPELIĆ  
RODJ. KOVAČEVIĆ  
20. I. 1821. + 16. II. 1905.  
MAMI KOJA NAS JE RODILA  
I SVAKOJ ČESTITOSTI UČILA  
DAJ O BOŽE!  
POKOJA I SVJETLOSTI VJEČNJE!  
MOLE ZAHVALNA DJECA.  
UZ MAJKU POČIVA JEDINI SIN  
MSGR. MILKO CEPELIĆ,  
APOST. PROTONOTAR I KANONIK ŠTIOC.  
\*21. IX. 1853. NA VUKI + 26. III. 1920. U DJAKOVU.  
OD G. 1878.—1894. TAJNIK STROSSMAYERA  
OD G. 1894.—1910. ŽUPNIK DJAKOVAČKI  
U RADU ŽIVOT; U KRIŽU SPASENJE.

U zgradi Skupštine općine Đakovo bile su postavljene dvije crne mramorne ploče koje se sada nalaze u Muzeju Đakovštine. Na njima su zlatnim slovima ispisana imena gradskih dobrotvora:

## I. ploča:

DOBROTVORI DJAKOVA  
 DR. JOSIP JURAJ STROSSMAYER, BISKUP.  
 KARLO PAVIĆ, PREPOŠT.  
 TEREZIJA VUKMANIĆ.  
 TEREZIJA PECH.  
 DR. FRANJO ŠAGOVAČ, ŽUPNIK.  
 TOMO ŠESTAK, BILJEŽNIK.  
 IVAN NEP. POLJAK, TRGOVAČ.  
 HUGO I JOSIP SUDAREVIĆ.  
 VJEKOSLAV I KATARINA NEUFELD.  
 FRANJO ŠEDIVY, OBRJNIK.  
 LAVOSLAV KUGEL, TRGOVAČ.  
 DR. IVAN KRAPAC, BISKUP.  
 ADOLF KOHN, TRGOVAČ.  
 MARKO ŠAJNOVIĆ, KANONIK.  
 VLADOJE ČAČINOVIĆ, VLAST. RAVNATELJ.  
 HINKO BRUCK, TRGOVAČ.

## II. ploča:

DOBROTVORI DJAKOVA  
 BERTHOLD I BERTA ELIAS.  
 JAKOB I PAULINA REICHSMAN.  
 DR. ANTUN ŠVARCMAJER, ODVJETNIK,  
 NAČELNIK DJAKOVA  
 I SUPRUGA  
 MICA ŠVARCMAJER.

Na đakovačkom groblju nalazi se grob književnika Ivana Tombora. Spomenik je zaštitio Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture. Na spomeniku je slijedeći tekst:

OVDJE POČIVA I DAN USKRSNUĆA ČEKA  
IVAN KRST.

TOMBOR

RODJEN 7. I. 1825 U SLOVAČKOJ ZELINI

PREMINUO 30. I. 1911 U DJAKOVU.

OD BOGA MU POKOJ

A HRVATSKOG RODA HARNOSTI.

KAO MLADOG KLERIKA IZ PEŠTE

POSLAO GA SLAVNI JAN KOLAR U DJAKOVO.

GDJE SE JE HRVATSKOJ ZA DOBA

APSOLUTIZMA

ODUŽIO KRASNIM PRIPOVJETKAMA

ŽUPNIKOVAO JE I DEKANOVAO U ERDEVIKU.

OD GODINE 1875 U PIŠKOREVCIMA

DOK NIJE UMIROVLJEN

23.

Povrh ulaznog stepeništa u Bogoslovno sjemenište na desnom zidu na granitnoj ploči usječen je zlatnim slovima slijedeći tekst:

SVCCVRSV REGII REGIMINIS ET

MVNIFICENTIA EPISCOPI

DR. JOANNIS KRAPAC

MENSAEQVE EPISCOPALIS SEMINARIVM NOC

FVNDIT VS

ERRECTVM ET NEOAEDIFICATVM ANNO

M C M X I I I.

Prijevod:

UZ POMOĆ KRALJEVSKE VLADE I

DAREŽLJIVOŠĆU BISKUPA

DR. IVANA KRAPCA

I BISKUPSKE MENZE PODIGNUTO JE OVO SJE-

MENIŠTE IZ TEMELJA I PONOVRNO SAGRAĐENO

GODINE

1913.

Na istom mjestu samo na lijevom zidu stavljen je također tekst na crnoj ploči:

HIC LOCI PRIMITVS MONASTERIVM CONVENTVS FRATRVM ORDINIS S. FRANCISCI A. 1374 ERRECTVM, CLADEM MAHAČIANAMX A TVRCIS IN RVINAM REDACTVM, EXTABAT. CLADE TVRCARVM A. 1687 REPARATVM RESIDENTIA EPISKOPARVM BOSNENSIVM VSOVEAD EPISCOPVVM GEORGIVM PATAČIĆ DE ZAJEZDA FVIT, QVI ITERVM CONVENTVI FRATRVM ORDINIS S. FRANCISCI AEDEM DONAVIT (A. 1714) A. 1753 NOVVM MONASTERIVM AEDIFICATVM A. 1806. DENIQVE AB EPISCOPO ANTONIO MANDIĆ IN SEMINARIVM DIOECESANVM CONVERSVM, ITERATISQVE VICIVVS, PRAECIPVE POST TERRAE MOTVM DIE 24 MARTII 1884. DEINDE SVSCESIVE A. 1893 ET 1903 CVRAEPPI J. G. STROSSMAYER AVCTVM AC RENOVATVM EST.

Prijevod lijeve ploče:

NA OVOM MJESTU PRVOBITNO STAJAŠE SAMOSTAN KONVENTA BRAĆE REDA SV. FRANJE PODIGNUT GODINE 1347., POSLIJE MOHAČKOG PORAZA SRUŠEN OD TURAKA. NAKON PORAZA TURAKA 1687. OBNAVLJANO JE SJEDIŠTE BOSANSKIH BISKUPA SVE DO BISKUPA ĐURE PATAČIĆA DE ZAJEZDA, KOJI PO DRUGI PUT KONVENTU BRAĆE REDA SV. FRANJE DARIVA (1714.). GODINE 1753. SAGRAĐEN JE NOVI SAMOSTAN, GODINE 1806. KONAČNO GA JE PRETVORIO BISKUP ANTUN MANDIĆ U BISKUPSKO SJEMENIŠTE. U VIŠE NAVRATA, OSOBITO POSLIJE POTRESA 24. OŽUJKA 1884., ZATIM POSTEPENO 1893. I 1903. BRIGOM JOSIPA JURJA STROSSMAYERA POVEĆANO JE I OBNOVLJENO.

## 24.

Na zgradi Bogoslovnog sjemeništa na Strossmayerovom trgu stoji ploča s imenom arhitekta:

ARHITEKT  
J. SUNKO



25.

U ulaznom hodniku zgrade Službe društvenog knjigovodstva (Narodna banka) stoje dva teksta posvećena Prvoj hrvatskoj štedionici:

PRVA HRVATSKA ŠTEDIONICA  
PODRUŽNICA DJAKOVO  
ONSOVANA GODINE 1911. PRESELILA SE U OVAJ  
DOM GODINE 1915. KADA JE BIO DRUGIM PRED-  
SJEDNIKOM  
JOSIP HAGER

DOK SU ČLANOVI UPRAVNOG ODBORA BILI:

IVAN ČEFUTA  
LADISLAV HAGER  
FRANJO JAKŠEVAC  
ANTUN JANOCHNA  
MILE KRAMARIĆ  
RUDOLF MARAKOVIĆ  
DANE REICHSMANN ML.  
MARKO O. PL. ŠTRIGA  
STJEPAN TURKOVIĆ

Drugi tekst glasi:

OSNOVANA U ZAGREBU  
U DOBA NARODNOG PREPORODA  
GODINE 1846  
PODIGLA JE OVAJ DOM ZA VRIJEME  
KADA JE BIO PETIM PREDSJEDNIKOM  
MIROSLAV GROF KULMER  
TREĆIM RAVNATELJEM  
MILIVOJ CRNADAK  
UPRAVITELJEM PODRUŽNICE U DJAKOVU  
VLADIMIR PL. BEDEKOVIĆ POBJEDNIČKI.

26.

Na zgradi Službe društvenog knjigovodstva nalazi se na mramornoj ploči imena graditelja:

AXMAN, MALIN, ROŽIĆ  
OVLAŠTENI ARHITEKTI I GRADITELJI OSIJEK

27.

Na glavnom ulazu u skladište »Trgoprometa«, ul. Maršala Tita 10, postoji na zidu tekst koji je postavljen nakon velikog požara:

POŽAR 26. II. 1915. SAGRADJENO 1915—1916.

28.

U jednom od salona Vatrogasnog spremišta ugrađene su 4 mramorne ploče sa slijedećim tekstom:

I. srednja ploča (s Akšamovićevom fotografijom):

SVOM POKROVITELJU  
PRESV. GOSP. BISKUPU  
ANTUNU AKŠAMOVIĆU  
U ZNAK POŠTOVANJA  
DOBR. VATROGASNO DRUŠTVO DJAKOVO  
1872      1922

II. ploča, smještena ispod prve (s Heržićevom fotografijom):

U ZNAK ZAHVALNOSTI  
SVOME ZAČASNOM DOŽIVOTNOM  
PREDSJEDNIKU  
MARIJANU PL. HERŽIĆU  
DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO U  
DJAKOVU

III. ploča:

DOBROTVORI:  
DR. RIBAR IVAN  
STUBE PAVAO  
GORŠETIĆ MILAN  
JANOCHNA ENGELBERTA  
WAMOSCHER MAVRO  
MARINOVIĆ MARKO  
KERPNER BERNHARD  
SCHWARTZ EDVIN

KERSCHNER LACA  
SUBOTIĆ ATANASIJA  
RATKAJ VATROSLAV  
FIŠER MATO  
DR. NIDERLE ANTUN  
GOLDBERGER I GUTTMAN  
DEVČIĆ DRAGAN  
ČEFUTA IVAN  
MUNZ VILIM  
NAJPAR KARLA  
BECKER ADAM  
TÜRKL JAKOV  
GROSS ŽIGA  
HALASZ MIJO  
ŠANDOR I KATARINA KOPRINSKY  
OBITELJ IVAN ŠKANTAR  
MARIJAN I VILMA PL. HERŽIĆ  
FRANJO MIŠKOVSKY  
DANE I FRIDA REICHSMAN ML.  
JAKOB I FRIDA BRÜCK  
HUGO I ZORICA FUCHS  
STAKLANA HAGERs

IV. ploča, posvećena također dobrotvorima Dobrovoljnog vatrogasnog društva:

DOBROTVORI:  
STANKOVIĆ FRANJO  
BRAND HINKO  
KOVAČIĆ IVO  
DR. ŠVARCMAJER ANTE  
ŠIPS LEOPOLD  
ETINGER MILAN  
LUJO I ANDJELA KOHN  
BÖHM DRAGUTIN  
URICH STJEPAN  
MRAZEK ANA UD.  
MOLNAR DJURO  
BODA RUDOLF  
HAGER JOSIP  
URAJKOVIĆ JOSIP  
LAJ FRANJO  
PILLER ADAM

ŽIVKOVIĆ DAVID  
ŠANDOR I LILA AUFFERBER  
TOHT BOŽO I DRUG.  
OBITELJ MIJO LANGFELDER  
FELIKS FUCKS  
VIKTOR I ELIZABETA PEJAK  
DJAKOVAČKI MLIN D. D.  
JAKŠEVAC FRANJO  
OBITELJ RACK  
URICH ANTUN  
BÖHM FRANJO  
MÜLLER ANTUN I SIN  
OBITELJ MIŠO MATKOVIĆ  
MAKSO GOLDŠTEIN  
JOSIP BASSI  
ŠVARCMAJER STANKO

29.

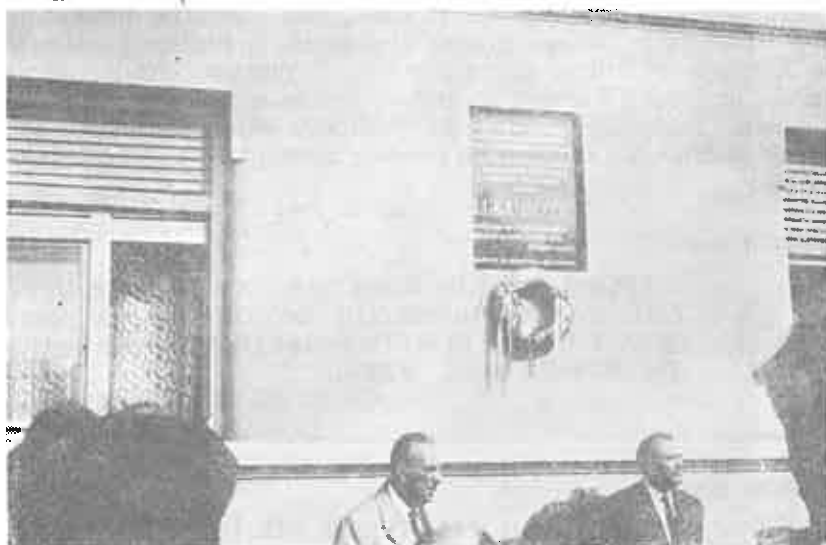
Na Strossmayerovom trgu pred katedralom postavljeno je na okruglom obelisku poprsje biskupa J. J. Strossmayera, graditelja velebne katedrale, rad našeg poznatog kipara Rudolfa Valdeca. Na podnožju spomenika ugrađena je granitna ploča sa slijedećim tekstom:

DR. JOSIP JURAJ STROSSMAYER BISKUP  
ĐAKOVAČKI.

30.

Na kući u kojoj je živio i umro pjesnik Luka Botić, u ulici koja nosi njegovo ime (br. 16) nalazi se spomen-ploča koja je podignuta 1963. prigodom 100. obljetnice pjesnikove smrti. Ploču, veličine 60×80 cm, izradilo je građ. poduzeće »Rad« iz Đakova i na njoj je uklesan ovaj tekst:

»SJAJ MI SUNCE DOMOVINI SLATKOJ,  
OJ PRESLATKOJ, MILOJ DOMOVINI,  
DA S' NAGLEDAM NJENA DIVNOG ČARA!«  
NA OVOM MJESTU STAJALA JE KUĆA  
U KOJOJ JE ŽIVIO, RADIO I UMRO  
22. KOLOVOZA 1863. GODINE  
PJESNIK  
LUKA BOTIĆ



**POVODOM 100-GODIŠNJICE SMRTI  
GRAĐANI GRADA ĐAKOVA PODIŽU OVU  
SPOMEN-PLOČU.  
ĐAKOVO, 22. KOLOVOZA 1963. GODINE.**

**31.**

Iznad lijevih vrata u ulazu u katedralu nalazi se ugrađena bijela mramorna ploča s reljefnim izbočenim papinskim grbom oružljena pletenicom s motivima iz starohrvatskih grobnica. Reljef je izradio Petar Jarm iz Strizivojne koji ima više svojih radova u Đakovu i na groblju. Na ploči je slijedeći tekst:

**BASILICA MINOR  
11. XII. 1965.**

To znači da je toga dana katedrala proglašena **BAZILIKOM MANJOM**.

**32.**

Na đakovačkom groblju nalazi se monumentalni spomenik palim borcima XXI. srpske divizije koji su poginuli prili-

kom borbi za oslobođenje Đakova, kao i ostalim poginulim partizanima iz našega grada. Spomenik, u obliku petokrake s kracima približno dugačkim oko 5 metara, izrađen je iz sivog umjetnog kamena a prednja strana iz crvenog umjetnog kamena. Radove je izvelo građ. poduzeće »Rad« iz Đakova oko 1949. godine. Na spomeniku postoje dvije ploče s ovim tekstovima:

Lijeva ploča:

U SPOMEN PALIM BORCIMA XXI. SRPSKE DIVIZIJE ZA OSLOBOĐENJE ĐAKOVA 17. IV. 1945 GOD. I PALIM BORCIMA ĐAKOVA U NARODNO-OSLOBODILAČKOJ BORBI.

GRADSKI ODBOR SAVEZA  
BORACA ĐAKOVO

Desna ploča:

GROBOVI SU VAŠI IZVOR NOVIH SNAGA  
ZAKON NOVOG DOBA, PEČAT BRATSTVA VJEČNI.  
KROZ ŽRTVE JE VAŠE NAŠA ZEMLJA DRAGA  
STUPILA NA PUTE U NOV ŽIVOT VJEČNI.

33.

Prethodni spomenik bio je prvobitno postavljen u Parku pobjede ispred željezničke stanice. Kasnije je on premješten na sadašnje mjesto a na ovome je podignut novi, posvećen palim borcima XXI. srpske divizije. Na spomeniku, koji je izradilo poduzeće »Rad«, nalazi se reljef, detalj iz NOB-a, rad akademskog kipara Kirila Halačeva iz Zagreba. Ispod reljefa postoji ovaj tekst:

SLAVA PALIM BORCIMA XXI. SRPSKE  
DIVIZIJE.

34.

U samoj grobljanskoj kapelici na židovskom groblju postoji četverostrana urna visine oko jednog metra. U urni se nalaze dvije knjige. Prva sadržava popis umrlih žena i djece u đakovačkom logoru 1941. i 1942. godine a druga knjiga popis đakovačkih Židova koji su poginuli u redovima NOV-a. Na urni su napisana ova dva teksta:

Prvi tekst:

PALIM BORCIMA  
N. O. B.  
ĐAKOVO

Drugi tekst:

5701—5702 godine ispisane na hebrejskom pismu)  
ŽRTVAMA FAŠIZMA  
1941—1942

35.

Na zgradi građevnog poduzeća »Rad«, ul. Ive Lole Ribara 27, ugrađena je mramorna ploča (vel. 67×75 cm) s ovim tekstom:

16. IX. 1950.  
PREDANO JE  
GRAĐEVNO PODUZEĆE  
»RAD«  
NA UPRAVU RADNICIMA  
OVOG KOLEKTIVA  
S.F.S.N.

36.

Na kući u ulici Regala Vajsa br. 6 nalazi se spomen-ploča posvećena prvoborcu ovoga kraja Regalu Vajsu. Ploča (crni granit, vel. 50×80 cm) podignuta je oko 1950. a izradilo ju je poduzeće »Rad«. Na njoj je slijedeći tekst:

SPOMEN PLOČA  
PALOM PRVOBORCU  
REGALU VAJSU  
KOJI JE OTIŠAO  
U BORBU  
29. VI. 1941.  
A POGINUO  
8. IV. 1942.  
U BORBI PROTIV  
DOMAĆIH IZDAJNIKA

I SLUGU OKUPATORA.  
ČUVAJTE  
BRATSTVO  
I JEDINSTVO  
NAŠIH NARODA,  
ZA KOJE  
SMO MI ŽIVOT  
DALI!  
OVU SPOMEN PLOČU  
PODIŽE SAVEZ BORACA  
ĐAKOVO.

37.

Ispred zgrade Općinskog suda u Đakovu postavljen je monumentalni spomenik narodnog heroja Ive Lole Ribara, rad kipara Tome Rosandića. Svečano otkrivanje spomenika bilo je 22. XI. 1952. Na kamenom postolju spomenika ispisan je slijedeći tekst:

NARODNOM HEROJU IVI LOLI RIBARU

38.

Na kući u ulici Ive Lole Ribara br. 7 nalazi se spomen-ploča posvećena dr. Ivanu Ribaru i njegovim sinovima. Dr. Ribar živio je ovdje dugo godina, Jurica je tu rođen i zajedno s Lolom proživio najranije djetinjstvo. Ploča (vel. 85×100 cm, izrada poduzeća »Rad«) otkrivena je 22. XI. 1952. kao i prethodni spomenik Ivi Loli. Na ploči je napisan ovaj tekst:

U OVOJ KUĆI ŽIVIO JE I VODIO SVOJU  
ADVOKATSKU KANCELARIJU OD 1910 DO 1923. G.

DR IVAN RIBAR

PREDSJEDNIK PREZIDIJUMA NARODNE  
SKUPŠTINE F.N.R.J.

OVDJE SU PRVE GODINE SVOGA DJETINJSTVA  
PROVELI NJEGOVI SINOVI:

NARODNI HEROJ

IVO-LOLA-RIBAR

— ŽIVIO JE U OVOJ KUĆI OD 1916 DO 1923 GOD.

JURICA RIBAR

— RODIO SE U OVOJ KUĆI 6. III. 1918. GOD.

I ŽIVIO U NJOJ DO 1923. GODINE. —



OVA SPOMEN PLOČA POSTAVLJA SE U ZNAK  
PRIZNANJA HISTORIJSKIH ZASLUGA DR. IVANA  
RIBARA I NJEGOVIH SINOVA LOLE I JURICE  
ZA SVE NARODE JUGOSLAVIJE, TE POSEBNIH  
ZASLUGA DR. I. RIBARA ZA GRAD DJAKOVO  
I NJEGOVE GRADJANE.

22. XI. 1952.

N. O. GRADSKJE OPCIJE  
ĐAKOVO

39.

Na zgradi u ulici Ive Lole Ribara br. 34 nalazi se crna  
granitna ploča (vel. 90×50 cm) sa slijedećim tekstom:

SINDIKALNA PODRUŽNICA SLUŽBENIKA NOK-A  
ĐAKOVO

PODIŽE OVU SPOMEN PLOČM RODOLJUBIMA  
SLUŽBENICIMA

KOTARA ĐAKOVO, KOJI SU KAO AKTIVNI  
SARADNICI NOP-A

STRELJANI OD USTAŠA I OKUPATORA I  
POLOŽILI SVOJE ŽIVOTE

NA TEMELJE NOVE JUGOSLAVIJE.

GRUDEN JOSIP  
GLVAŠ DR. PAVLE  
HATVAGNER VLADIMIR

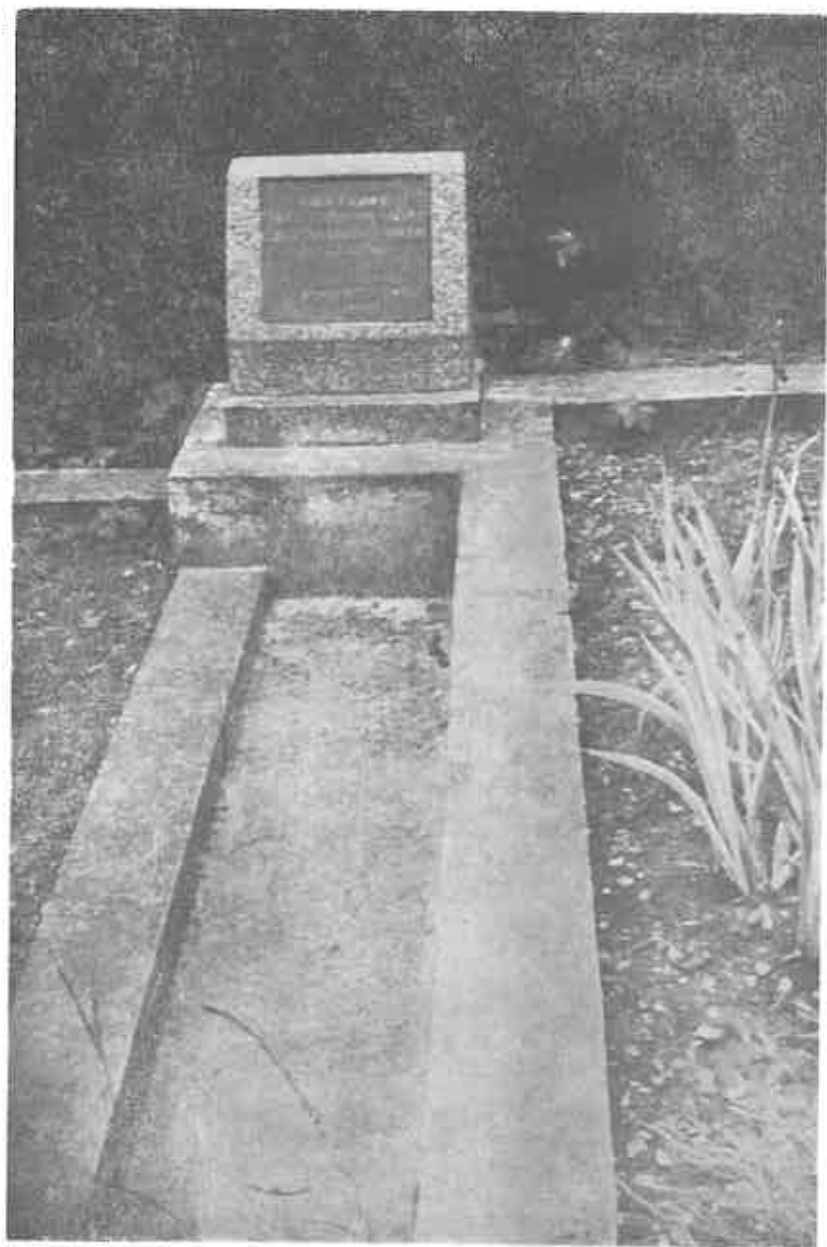
RADOMIR JAČIM  
LJUBOJ JOSIP  
GRBAC FRAN

RADOVIĆ LUKA  
ĐAKOVO, 1. MAJA 1954. GODINE

40.

Na vanjskoj fasadi osnovne škole Ivan Goran Kovačić,  
ul. Kralja Tomislava br. 25, nalazi se spomen-ploča (vel. 110×  
×70) cm) s ovim tekstom:

U SPOMEN 15-GODIŠNJICE SMRTI  
PRVOBORACA I NARODNIH HEROJA  
NARODNO-OSLOBODILAČKOG RATA  
BRACE RIBAR IVE I JURICE.  
OVU PLOČU PODIŽE ORGANIZACIJA



**NARODNE OMLADINE GIMNAZIJE  
ĐAKOVO.**

**HEROJI SE NE RAĐAJU VEĆ POSTAJU  
GORE GLAVU MLADI, MI SMO SINOVI NARODA  
KOJI SE PET VJEKOVA NIJE PREDAVAO  
KOJI SE PET VJEKOVA BORIO ZA NEZAVISNOST  
I SLOBODU  
ZA SRETNIJU I LJEPŠU BUDUĆNOST  
MLADE GENERACIJE.**

**IVO-LOLA RIBAR  
ĐAKOVO DNE 27. XI. 1958.**

**41.**

Na đakovačkom groblju postoji skupni grob žena srpske nacionalnosti koje su poginule u ustaškom logoru u Đakovu. To je bio zapravo ženski židovski logor, ali su te žene radile kod đakovačkih židovskih obitelji pa su i one uhapšene. Treba reći da grob nije dovoljno uređen. Nedostaje, naime, poimenični popis pobijenih logorašica. U vrijeme dok ovo pišem Muzej Đakovštine poduzeo je akciju da se taj problem riješi. Natpis na sadašnjem spomeniku glasi:

**OVDJE POČIVAJU  
ŽRTVE FAŠISTIČKOG TERORA  
ŽIDOVSKOG LOGORA U ĐAKOVU  
IZ 1942. GODINE.  
SPOMENIK PODIŽE  
OPĆINSKI ODBOR SUBNORA  
ĐAKOVO.**

**42.**

Spomen-ploča, postavljena u ul. Vladimira Nazora br. 10, posvećena je žrtvama fašističkog logora koji se ovdje nalazio 1941. i 1942. U taj logor deportirana su žena i djeca uglavnom židovskog porijekla (v. prethodni tekst) iz Đakova, ali i iz drugih okupiranih krajeva. Ploča je izrađena iz jablaničkog granita, veličine 100×80 cm. Na njoj je slijedeći tekst:

**I OVI ŽIDOVI GOVORE.  
GOVORE POKOLJENJIMA I VJEKOVIMA.  
ONI ZNAJU SVAKU MUKU ŽIVU.**



I OVI ŽIDOV I GOVORE  
GOVORE POKOLEKUMA I USTAOVINA.  
ONI ZNAJU SVIKU NOGU ŽIVU  
SMAHUTO I TONU PRIZOR I SOTRAJE SVI.  
I NE ZABRAVILJA SU DA SU  
DJEČICE IGNE BILA PRIZHUTE,  
I ŽIDOVKI ZAKLENE  
SESTRE I ZNACIVAKENI  
NAJMI OBLJERI...

I NE ZABRAVILJAJU VRLJERI DO 1XX (1941-5.10.1945)  
KADA SU OVOJE PRIZITI IMALI KONCENTRACIONI LOGOR  
ZA DJECE I ŽENE VEĆINOM ŽIVREJSKOG PUBLIKLA.

SMILE SU SE PITAJE NEVINOG NARODA IZ RAZLIČITIH  
MJEKTA EVROPE U OVA NEHLEŠTE DA BI U UZAVRELOM  
PORNEKLU XX VJELKA BILE PRIZINET SREHJIVJERDVA  
PRIZODA NA KOJIMA SU SE USTRAŠE NASLADIVALI.

I GOVORE OVI ŽIDOV I NEUHIŠTIVIM SRCIMA KOJA  
NAŠIM SRCIMA DAJU GLAS ČELIMA I SNAČU STIJEK

1945

1941  
BARDI KOLEKTIV  
NAŠINTEK NARODNICE BAKOVCI

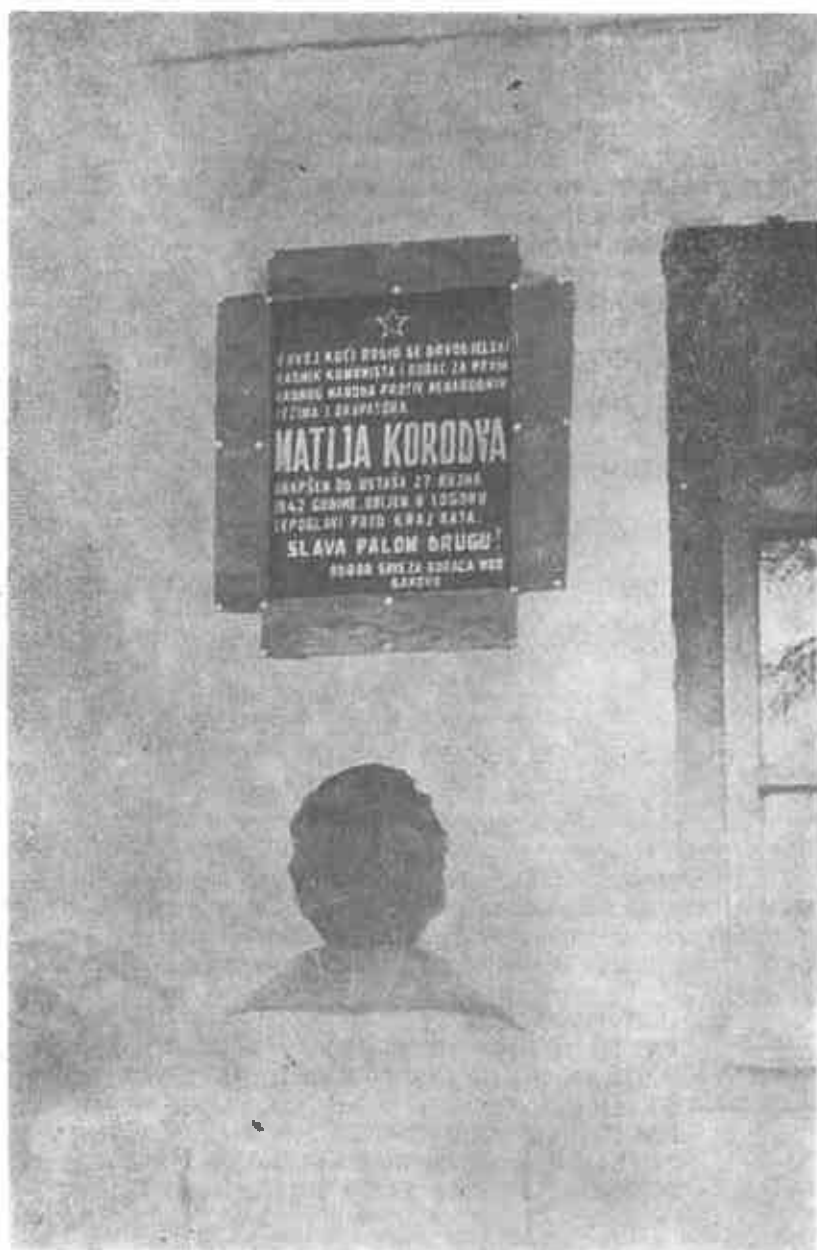
**SRAMOTU I TUGU. PREZIR I TUGU SIVU.  
 I NE ZABORAVLJAJU DA SU  
 DJEČJE IGRE PREKINUTE.  
 LJUBAVI ZAKLANE.  
 SESTRE IZMRCVARENE.  
 MAJKE UBIJENE...  
 I NE ZABORAVLJAJU VRIJEME OD 1. XII 1941—5.  
 VII. 1942.**

**KADA SU OVDJE FAŠISTI IMALI  
 KONCENTRACIONI LOGOR  
 ZA DJECU I ŽENE VEĆINOM JEVREJSKOG  
 PORIJEKLA.  
 SLILE SU SE PUTANJE NEVINOG NARODA IZ  
 RAZLIČITIH  
 MJESTA EVROPE U OVO MUČILISTE, DA BI U  
 UZAVRELOM  
 PODNEBLJU XX VIJEKA BILE PREDMET  
 SREDNJEVIJEKOVNIH  
 PRIZORA NA KOJIMA SU SE USTASE  
 NASLAĐIVALE.  
 I GOVORE OVI ZIDOVI O NEUNIŠTIVIM SRCIMA  
 KOJA  
 NAŠIM SRCIMA DAJU GLAS ČELIKA. I SNAGU  
 STIJENE.  
 RADNI KOLEKTIV  
 MAŠINSKE RADIONICE ĐAKOVO.  
 U ĐAKOVU 2. VII 1961. GOD.**

43.

U prostorijama tvornice pokućstva »Stjepan Geli«, ul.  
 JNA 41, ugrađena je crna granitna ploča, posvećena Stjepanu  
 Geliju, radniku toga poduzeća i komunistu koji je poginuo  
 1943. Ploča je vel. 70 × 80 cm. Na ploči se nalazi ovaj tekst:

**U OVOM PODUZECU  
 RADIO JE DRVODJELSKI RADNIK, KOMUNISTA  
 UZORAN BORAC ZA PRAVA RADNOG NARODA  
 STJEPAN GELI  
 POGINUO U NARODNO OSLOBODILAČKOJ BORBI  
 28. XI. 1943. GODINE ČASNO ISPUNIVŠI SVOJU  
 DUŽNOST PREMA DOMOVINI I RADNIČKOJ  
 KLASI.**



☆  
I SVJEZI KODU DRUGO SE DRVOVJELNI  
LADNOU NADNEKISTA I GORAC ZA PRVA  
LADNOU NADNEKISTA PROTIV AKARONOV  
IZJIMA I DRAPATONA.

**MATIJA KORODYA**

BRANJEN DO USTASA 27. KUZMA  
1942. GODINE. BRANJEN U LOGORU  
KROKOLNI PROT. KRAJ RATA.

**SLAVA PALOM DRUGU!**

ODGOB SAVJETA SODACA WED  
SARJEVO

SLAVA PALOM DRUGU!  
RADNI KOLEKTIV PODUZEĆA »STJEPAN GELI«  
ĐAKOVO 22. XII. 1961. GOD.

44.

U ulici Mate Korodve br. 2, na kući u kojoj je živio i radio komunist i radnik Mato Korodva postavljena je ova spomen-ploča (vel. 40×50 cm):

U OVOJ KUĆI RODIO SE DRVODJELSKI  
RADNIK, KOMUNISTA I BORAC ZA PRAVA  
RADNOG NARODA PROTIV NENARODNIH  
REŽIMA I OKUPATORA.

MATEJA KORODVA

UHAPŠEN OD USTAŠA 27 RUJNA  
1942. GODINE. UBIJEN U LOGORU  
LEPOGLAVI PRED KRAJ RATA.

SLAVA PALOM DRUGU!

ODBOR SAVEZA BORACA NOR  
ĐAKOVO

45.

Na zgradi »Tipografije«, Strossmayerov trg br. 1, postoji mramorna ploča (vel. 60×90 cm) koja govori o životu i radu grafičkog radnika Mirke Šarčevića:

»IMA BIĆA KOJA ŽIVOT ŠALJE  
KAO DA NISU PROŠLA-VJEČNO TRAJU.  
I ŠTO SMO OD NJIH U ŽIVOTU DALJE  
TO ŽIVLJE, TO SJAJNIJE SJAJU.«

MIRKO ŠARČEVIĆ

GRAFIČKI RADNIK

ROĐEN U ĐAKOVU 9. X 1917. POSTAO JE KOMU-  
NISTA 1936. GODINE. ZATVARAN I OSUĐIVAN  
SNIVAO JE BRATSTVO, SLOBODU I DOBROTU —  
TAJ NAJVIŠI SMISAO LJUDSKOG ŽIVOTA. IZIŠAO  
IZ MRAKA U PLAMEN GDJE SE KOVALA OVA  
SLOBODA.

BORAC I BATALJONA XII UDARNE

PROLETERSKE SLAVONSKE BRIGADE.

POGINUO NA PAPUKU 15. IV 1943. GODINE.

OVU SPOMEN-PLOČU U JUBILARNOJ PROSLAVI  
DVADESETOGODIŠNJICE USTANKA NARODA  
HRVATSKE KAO ZNAK PRIZNANJA PODIŽE

RADNI KOLEKTIV

15. IV 1961. GODINE

»TIPOGRAFIJE«

## 46.

Na ulazu u osnovnu školu »I. G. Kovačić«, ul. Kralja Tomislava br. 25, nalazi se mramorna ploča sa slijedećim tekstom:

TKO STE? ODAKLE? NE ZNAM, AL SE GRIJEM  
NA VAŠEM SVJETLU. PJEVAJTE: JER ČUTIM,  
DA SAD TEK ŽIVIM, MAKAR MOŽDA MRIJEM.  
SVETU SLOBODU I OSVETU SLUTIM...  
VAŠA MI PJESMA VRAĆA SVJETLOST OKA  
KO NAROD SILNA, KO SUNCE VISOKA.

GORAN »JAMA«

POVODOM 50 GODIŠNJICE ROĐENJA PJESNIKA  
BORCA IVANA GORANA KOVAČIĆA  
UČENICI I NASTAVNICI OVE ŠKOLE  
PODIŽU SPOMEN-PLOČU.  
ĐAKOVO, 21. OŽUJKA 1963. GOD.

## 47.

U zgradi Skupštine općine Đakovo, ul. Maršala Tita br. 2, nalazi se granitna ploča (vel. 100×75 cm), posvećena žrtvama fašističkog terora na području Đakovštine.

DOLAZE, DOLAZE NOVI LJUDI I VRIJEME NOVO  
OH, PJEVAJ KRVAVA ZEMLJO GARIŠTA I  
GROBLJA NEKA SE PALE ŽRTVE.  
ALI NEĆE VIŠE BITI GOSPODARA — NI ROBLJA!  
(IZ PJESME: PJEVAJ PARTIZANIJO — IVE ČAĆE)  
411 AKTIVNIH BORACA I 1785 ŽRTAVA  
FAŠISTIČKOG TERORA PALO JE NA PODRUČJU  
ĐAKOVŠTINE ZA SLOBODU KOJU UŽIVAMO  
U POVODU 20-GODIŠNJICE ZASJEDANJA AVNOJ-A.  
29. XI. 1963. NAROD ĐAKOVŠTINE

## 48.

Ploča iz crnog granita, postavljena na zgradi osnovne škole »Vladimir Nazor«, ul. Kralja Tomislava 18, govori o velikom književniku po kojemu je škola dobila ime.

»VJERUJEM I DANAS U ŠTO SAM  
UVIJEK VJEROVAO: DA ĆE U DUGOJ



I LJUTOJ BORBI IZMEĐU DOBRA I ZLA —  
DOBRO NA KONCU POBIJEDITI.«

VLADIMIR NAZOR »S PARTIZANIMA«  
POVODOM 15-GODIŠNJICE  
NAZIVA OVE ŠKOLE I 30-GODIŠNJICE  
ODLASKA U PARTIZANE  
VLADIMIRA NAZORA  
UČENICI I NASTAVNICI  
PODIŽU OVU SPOMEN-PLOČU.  
ĐAKOVO, 30. SVIBNJA 1973.

49.

Nova zgrada društveno-političkih organizacija, izgrađena na Trgu slobode, nosi ime đakovačkog komunista i borca za radnička prava Mate Korodve. Na samom ulazu u zgradu postavljena je spomen-ploča koja to ovjekovječuje:

SPOMEN DOM MATE KORODVE